

СДРУЖЕНИЕ НА УЧИТЕЛИТЕ ФИЛОЛОЗИ „ЛЮБОСЛОВИЕ“

1000 София, ул. „Екзарх Йосиф“ № 61, тел: 0882360642, 0882360643, 0886360641
www.lyuboslovie.hit.bg; e-mail: lyuboslovie2011@gmail.com

С почит към Пенчо П. Славейков /1866-1912/ и Димчо Дебелянов /1887-1916/

СЪСТЕЗАНИЕ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

23 НОЕМВРИ 2016 г. – I кръг

ТЕСТ ЗА ПЪРВИ КЛАС

Училище: гр./с.

Име, презиме, фамилия:

1. Свържете всяка картинка с модела на звуковия състав на думата.

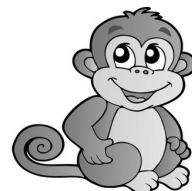

1.

--	--	--	--	--	--

2.

--	--	--	--

3.

--	--	--	--	--	--	--

4.

--	--	--	--	--	--	--

5.

--	--	--

6.

--	--	--	--	--	--

2. От сричките образувайте поне 6 думи.

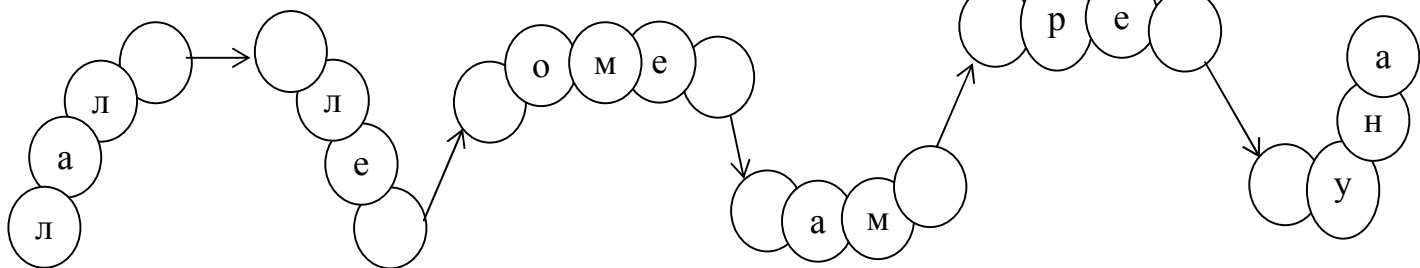

3. Кои главни букви са скрити? Напишете ги ръкописно.

РМ

ЛН

4. Попълнете пропуснатите букви във верижката.

н	е	р	о
---	---	---	---

5. Свържете всяка сричка с думата, в която се среща.

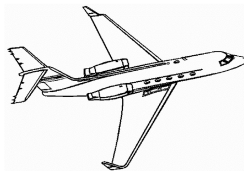
лъ

мо

ри

ме

ле

6. Подредете думите в изречение и го запишете.

Мони, намина, Рени, и, у, Мими

7. Колко думи има в изречението?

Орлин е на Рила планина.

В изречението има ____ думи.

8. Свържете всяко изречение с неговия модел.

Умна ли е Рони?

1.

--

--

--

--

 .

Мама Лора ме мери.

2.

--

--

--

--

 ?

Елена е на Рила.

3.

--

--

--

--

 ?

Ани намери ли нар?

4.

--

--

--

--

 .

9. Открийте думите в пъзела и ги оградете. Те са скрити → и ↓.

М	А	Л	И	Н	И
О	М	Л	У	Н	А
Р	Р	У	Н	О	М
Е	А	Л	А	Л	Е
Н	Н	А	У	М	Л
И	О	Е	Л	И	А

—ЕЛА—
ЛАЛЕ
ЛУНА
РАНО
НАУМ
МОРЕНИ
МАЛИНИ

10. Прочетете внимателно текста. Кое е най-подходящото заглавие за него?

Орлин е на Рила. И Елена е на Рила.
Орлин е уморен. Елена намери орлово перо.
На Рила има ли орли?

А) Орлин Б) Уморен В) На Рила

Колко са изреченията в текста от 9. задача?
Напишете.

изречения

СЪСТЕЗАНИЕ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

23 НОЕМВРИ 2016 г. – I кръг

ТЕСТ ЗА ВТОРИ КЛАС

Училище: гр./с.

Име, презиме, фамилия:

1. В кое от изреченията думите са подредени по азбучен ред?

- А) Лисана си хапнала пет тлъсти кокошки.
- Б) Видяла гроздето Лисана, промъкнала се тайно там.
- В) Висок дувар лозето преграждал, пътя ѝ препречвал.

2 .Напишете броя на буквите и броя на звуковете в думите.

- щурец – букви, звука
- Юлия – букви,звук
- шофьор – букви,звук

3.На кой ред има грешка? Оградете.

- А) миньор, Йорданка, майор
- Б) Вальо, трикольор, Панайот
- В) Йоан, Косйо, актьор

4. Подредете думите в изречение. Напишете го.

направиха, сестра, есенни, му, пано, Ивайло, и, листа, от

5.Подредете изреченията в текст, като ги номерирате.

- ☐ Отишла до едно лозе.
- ☐ Открила дупка в оградата и се наляла до насита.
- ☐ Тя започнала да мисли как да влезе вътре.
- ☐ На Лиса ѝ се дояло грозде.
- ☐ То било оградено с висок дувар

Прочетете внимателно текста и отговорете на въпросите от 6.-11.включително.

Хитрана

Нейде зад полето, нейде зад балкана някога живяла рунтава Хитрана. С хитрост и лукавство тя била позната – друга като нея нямало в гората. Кой какво намисли, кой какво захване, нея все ще пита, нея все ще кани.

Ала като всяка умница избрана имала си слабост нашата Лисана: че била от малка лакомница върла, че било без дъно пустото ѝ гърло...

Асен Разцветников

6.Кой е героят в текста?

7. Коя дума в откъса се отнася до външния вид на Лиса? Напишете я.

8. Избройте две качества на Лисана, които се споменават в текста.

9. Кое твърдение е вярно според текста?

А) Животните се страхували от Лиса.

Б) Животните мразели Лиса.

В) Животните уважавали Лиса.

10.Как разбирате израза „че било без дъно пустото ѝ гърло“?

11.Напишете подчертаните думи от текста, като ги разделите на части за пренасяне.

12. Напишете пропуснатата буква.

Г	Ф	А	Ъ
БРЯ__	МРА__КА	Ч__СОВНИК	Р__КАВИЦА
К	В	Ъ	А
Д			О
СЪСЕ__КА			ГЛ__ХАРЧЕ
Т			У

13. Поправете допуснатите правописни грешки.

Една сутрин кичестата липа във гората се пробуди изтръпнала от стут. Първите лачи изгряха през високите вархове и падаха върху гората. Цялата гура изглеждаше сребърна и блестеше. Беше тихо, тихо. Само блиският поток шумеше и водитему бягаха надоло бистри и стодени.

14. Отделете изреченията в текста, като поставите препинателните знаци.

Козле и балонче

На една горска поляна падна жълто балонче, изпуснато от детска ръка видя го дивото козле и дотича при него заблъска с рогчетата си балончето отскокна, после отново и отново това хареса на козлето и то продължи да играе.

С почит към Пенчо П. Славейков /1866-1912/ и Димчо Дебелянов /1887-1916/

СЪСТЕЗАНИЕ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

23 НОЕМВРИ 2016 г. – I кръг

ТЕСТ ЗА ТРЕТИ КЛАС

Училище: гр./с.

Име, презиме, фамилия:

1. Колко прилагателни имена има в изречението? Напишете ги в множествено число.

Един голям кон с бяло петно на челото вървеше отпред, а на известно разстояние след него припикаше тънконого жребче.

- А) 3
- Б) 4
- В) 5

2. В изречението от задача 1. има:

- А) 2 глагола в единствено число
- Б) 3 глагола в единствено число
- В) 2 глагола в множествено число

3. Кое изречение не е въпросително?

- А) Колко са гостите около сватбената трапеза
- Б) Как се казва невестата
- В) Колко са весели сватбарите

Прочетете внимателно текста и отговорете на въпросите от 4. - 9. включително.

Слънчовата сватба

Някога много, много отдавна Слънцето решило да се жени, да си доведе стопанка в къщата, да му отгледа челяд. Поканил Слънчо всички

животни и зверове на сватбата си и те се зарадвали, че най-после и той ще се задоми като всички. Поканил и таралежа.

В уречения ден всички животни се събрали в Слънчовия палат. Дигнала се радостна глъчка: едни пеели, други играели, трети се смеели високо – сватба! Наредени били дълги трапези с ядене и пиене, кое от кое по-вкусни, и всички яли с голям апетит. Само таралежът стоял навъсен пред масата и облизвал един камък. По едно време Слънцето влязло в стаята при сватбарите. Погледнало сърдития таралеж и го попитало какво има и дали иска нещо друго.

– Нищо не искам, Слънчо! Всичко е много хубаво и вкусно, ала аз реших да се подготвя още отсега за бъдните дни. Мисля си, ти сега си сам и огряваш цялата земя, от тебе изгарят и треви, и посеви, напуква се земята, умират от жажда и горещина много животни и птици. А утре, когато ти се нареди челяд и тя грейне като тебе, какво ще стане със света? Всичко ще изгори и ще останат само камъните. Затова и аз се уча да ям камъни, когато твоят палат се изпълни с малки слънца.

Замислило се дълбоко Слънцето, разбрало правдината в Ежковите думи и разтурило сватбата. Разсърдили се всички животни и скокнали да бият таралежа, но Слънцето го благословило да има игли по кожата си, та да го пазят от всички.

4. Защо Слънцето решило да се жени?

5. Какво било предупреждението на таралежа?

6. Кое твърдение е вярно според текста?

- А) Таралежът ял камъни.
- Б) Слънцето се отказало от сватбата.
- В) Слънцето наказало таралежа да има бодли.

7. Извадете подчертаните думи в текста и напишете техни синоними (близкозначни думи).

8. Напишете по 2 подходящи прилагателни имена към съществителните:

слънце – _____

сватба – _____

компания – _____

9. Колко са глаголите в следните изречения:

*Оттогава и досега слънцето грее само и топли целия свят.
Животните вече не се сърдят на таралежа, защото разбират
неговата мъдрост.*

А) 2 глагола в единствено и 2 в множествено число

Б) 2 глагола в единствено и 3 в множествено число

В) 3 глагола в единствено и 1 в множествено число

10. Думите на кой ред са антоними (думи с противоположно значение)?

А) приказлив – разговорлив

Б) сутрин – залез

В) гладък – грапав

11. На кой ред липсват по две букви О във всяка дума?

А) п . рт . кал, к . к . вица, к . лел .

Б) к . тл . н, м . т . р, п . л . вина

В) к . к . шка, к . п . вач, д . кт . р

12. Поправете правописните грешки и отстранете повторенията в текста. Напишете редактирания текст.

В близките лозя се жалтееха големи гроздови зарна. Зат тях се простираше голяма нива с ръш. Не се виждаха големи облъци по небето – тук-там само тънки бели линии. Никаде не се мяркаше човек. Почуствах се съмотен и изгубен.

СЪСТЕЗАНИЕ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА
23 НОЕМВРИ 2016 г. – I кръг

ТЕСТ ЗА ЧЕТВЪРТИ КЛАС

Училище: гр./с.

Име, презиме, фамилия:

- 1. Превърнете непряката реч в пряка и авторска. Използвайте обръщение. Оформете правилно текста с необходимите препинателни знаци.**

По едно време от мрачината се задал един стар човек с брада до пояса. Като наближил, старият човек поздравил с добър вечер. Стопанинът отвърнал на поздрава и поканил стареца, ако не бърза, да се отбие да пренощува у тях, наместо да бие път в тъмнината. Зарадвал се старецът, благодарил и тръгнал с добрия човек

- 2. Използвайте синоними, за да избегнете повторенията в текста. Запишете ги над съответните думи.**

Рисът пристъпва с решителна походка. Въпреки лошото време рисът крачи леко.

Краката на риса са покрити с гъста козина, почти като ръкавица, която предпазва риса от студа. Рисът застива на една скала сред дърветата. Мантията на риса е петниста.

През лятото основният цвят е червеникав, през зимата става червеникаво–син.

- 3. Попълнете правилния определителен член.**

Бряст__ растеше на баир__.

Душейки в дол__, вълк__ обикаляше.

Зъболекар__ ми пломбира зъб__.

По брег__ на морето се разхождаше рибар__.

- 4. Кои съществителни НЕ могат да променят числото си?**

- А) кръг, одеяло
- Б) пещи, размисъл
- В) клещи, детство

5. В коя дума **НЯМА** грешка при членуването?

- А) мостта
- Б) веста
- В) нощта

Прочетете текста и изпълнете задачите от 6. до 15. включително.

СТАРИЯТ ЩЪРК Константин Константинов

Вършитба отдавна мина. Полята бяха оголени и пусти. Една нощ заваля дъжд – равен и тих. На сутринта небето се избистри, ала над земята пропълзя хлад. Сребърни паяжинки се проточиха между шубраците.

Старият щърк разтърси криле, огледа небето и си каза:

– Време е вече.

После събра неколцина от младите щъркове и им поръча да разнесат заповедта за тръгване.

И една заран овчарят от могилата погледна надолу и се смая: цялото равнище край село беше побеляло. Стотици щъркели се бяха събрали и се готвеха за нещо. Овчарят се вгледа нататък и се вслуша. Старият щърк говореше.

– Време е вече, деца – думаше той, – време е да се лети на юг. Денят намаля, нощите станаха хладни, скоро и слана може да падне. Днес ще трябва да пътувате. Свиках ви сега да си изберете водач и да се сбогуваме.

Щъркелите се размърдаха изведнъж. Чуха се учудени викове:

– Какъв водач! Нали си имаме! Ти си ни водил досега, ти ще ни водиш пак. Не искаме друг водач!...

Старият щърк поклати глава и кротко отвърна:

– Не, аз няма да ви водя вече. Аз няма да летя с вас. Аз ще остана тук.

– Но как така, защо? – развикаха се щъркелите.

– Стар съм вече, деца, и не мога. Не мога да летя с вас.

– Ние ще те носим, ние няма да те оставим! – викаха най-младите. Толкова години ти си ни водил всички, сега ние ще те отнесем. Не ще те оставим тук самичък...

– Не, не, мои мили – усмихна се старият щърк, – не можете ме отнесе вие. Планини и моря има да минавате, себе си с мъка ще занесете, та и аз ли ще трябва да ви тежа!... Не можете, пък и аз не ща. В чужбина не ми се мре. Тук ще си остана.

Натъжиха се младите щъркели. Как ще го оставят тук в студа, в дъжда, самичък?

Но той отново се усмихна и подзе:

– Не ме жалете, не мислете за мене – така ми е по-добре. Мигар по-леко ще ми е да загина в топлите, но чужди краища или сред студените морски талази? Тук искам да остана и да умра аз. Че няма по-хубава земя от тая, дето съм виждал слънцето за пръв път. Няма по-хубаво гнездо от онова гнездо върху сиромашкия комин, в което се излюпих и в което отгледах моите млади рожби... Де и защо ще вървя другаде?... Ще видите много страни, много поля и реки, морета и планини и ще разберете. Ще разберете, че никъде дъгата не е тъй хубава, както тука, че никъде песента на щурците вечер, когато полето засине, не е тъй радостна, че никъде димът на комините не е тъй топъл, както там, дето си пазил с крила малките си. Сега тръгвайте вече! Добър ви път на юг!

Наведоха глави птиците и мълчаливо се сбогуваха. След малко – чу се пърхане на стотици криле. Ятото бавно се издигна... После се нареди в голям триъгълник и полека се понесе в хоризонта. Само едно бяло петно остана в посърналото поле. След миг и то се раздвижи, вдигна се и спря после на един селски покрив. Старият щърк отиваше да прекара последните си дни в гнездото, дето се бе родил.

6. Кое твърдение е вярно според текста?

- А) На полето се събират хиляди щъркели.
- Б) Младите щъркели с лекота могат да прелетят планини и морета, докато старият щърк не може да лети толкова дълго.
- В) Стопаните на къщата, върху чийто комин е гнездото на стария щърк, са бедни хора

7. Кое твърдение НЕ е вярно според текста?

- А) Никъде песента на щурците не е тъй радостна, както в родното място.
- Б) Старият щърк събира щъркелите, за да им представи нов водач.
- В) Отлитащото ято се подрежда под формата на триъгълник.

8. Защо старият щърк не иска да отлети с ятото? Посочете поне две различни причини.

9. През кой сезон се развива действието? Докажете с два примера от текста.

10. Срещу всяко твърдение, свързано с текста, запишете вярно или грешно е то.

- А) Полето край селото е побеляло от слана. – _____
- Б) Щъркелите обичат и уважават своя водач. – _____
- В) На стария щърк ще му бъде по-леко да умре в топлите страни. – _____
- Г) Денят, в който птиците отлитат, е мрачен и дъждовен. – _____
- Д) В текста има олицетворение. – _____
- Е) Старият щърк е свикнал да налага своята воля и затова не позволява никой да му противоречи. – _____

11. Извадете от подчертания откъс две думи, които имат представки.

12. Колко прости и колко сложни изречения има в откъса, маркиран с по-тъмен шрифт?

- Прости изречения – _____
- Сложни изречения – _____

13. Подчертайте главните части на изречението според вида им.

След миг и то се раздвижи, вдигна се и спря после на един селски покрив.

14. Запишете по един синоним на всяка подчертана дума в изразите:

студените морски талази – _____

не ме жалете, не мислете за мене – _____

посърналото поле – _____

15. Определете по цел на изказване изреченията, които са подчертани в текста:

Какъв водач! – _____

Ние ще те носим, ние няма да те оставим! – _____

Сега тръгвайте вече! – _____

16. Препишете текста, като отстраните правописните и пунктуационните грешки, както и грешките при членуване.

Черния кон Вранчо беше най хубавият и красивият сред всички коне, който се продаваха на пазаря. Скоро на пазаря се сабра талпа от желаещи да купят коня но никой нямаше пари за такъв прекрасен кон. Ала неочакванно се приближи беден селянин и веднага се зае да брой на продавачът триста жалтици. Стопанинът прибра банкнотите и с мъка се збогува с животното, което обичаше.

СЪСТЕЗАНИЕ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

23 НОЕМВРИ 2016 г. – I кръг

ТЕСТ ЗА ПЕТИ КЛАС

Училище: гр./с.

Име, презиме, фамилия:

Прочетете текста и отговорете на въпросите към него (1 – 14 задача).

Дървото е символ на живот, могъщество, дълголетие, щедрост, търпение, покровителство. В неговата символика и боготворене намира отражение обожествяването на природата. Всяка култура има свое дърво на живота. И всеки бог си има свое свещено дърво. Навсякъде по света ще срещнем дървета, които са превърнати в светилища, окичени с различни тотеми, талисмани, конци, парцалчета, гирлянди от цветя.

За много народи дървото е образ на света и на световната ос, около която се групира вселената. Такова вселенско дърво е Сейба, което според маите расте в центъра на света и носи небесните слоеве. Те са вярвали, че във всяка от четирите зони на света по едно такова дърво се е издигало като крайъгълен стълб на небосвода. Игдрасил, космическото дърво на скандинавците, пък е било огромен ясен. Боговете всеки ден са се събирали на съвет под сянката му. За финикийците кипарисът е бил такова дърво на живота.

Дървото възплъщава съюза между земята, в която впира корените си и от чиито богатства се храни, водата, която всмуква и отделя, въздуха, в който протяга листата си, и огъня на слънцето, под който расте и ражда своите плодове. То е и символ на многообразието в единството със своите многобройни клони, които излизат от един корен и отново се връщат в едното, т. е. в семето, от което ще се роди ново дърво. В него се проявява цялото, защото корените му са в земята, а клоните му се протягат към небето и така в едно се свързват двата свята – също като в човека. Вечнозеленото дърво олицетворява вечния живот, безсмъртния дух, вечността. А широколистното, което се променя през сезоните, е символ на непрестанно изменящия се и обновяващ се свят – живота, смъртта, възкресението, възпроизвеждането, животворното начало.

Дървото играе важна роля и в християнската религия. В християнския рай расте дървото на познанието. В свещената книга на християните Библията не се уточнява какъв вид е било то и това е дало известна свобода на тълкуване при различните народи. Италианците и гърците са се колебаели между смокиня и портокалово дърво, а французите избират ябълката...

1. Коя е темата на текста?

- А) дървото, превърнато в светилище
- Б) дървото на живота
- В) дървото на познанието
- Г) дървото като символ

2. Как е осъществена връзката между първи и втори абзац в текста?

- А) чрез повторение
- Б) чрез синоними
- В) чрез сродни думи
- Г) чрез местоимения

3. Кое твърдение НЕ е вярно според текста?

- А) Космическото дърво на скандинавците е явор.
- Б) Дърво на живота за финикийците е кипарисът.
- В) За французите дървото на познанието е ябълката.
- Г) Сейба е вселенското дърво според майте.

4. Кое твърдение е вярно според текста?

- А) Дървото възплъщава съюза между земята, водата и слънцето.
- Б) Дървото възплъщава съюза между огъня, водата и въздуха.
- В) Дървото възплъщава съюза между земята, водата, въздуха и огъня.
- Г) Дървото възплъщава съюза между земята, водата, въздуха и слънцето.

5. Кой от изразите не е използван като синоним на *дървото на живота* в текста?

- А) образ на света
- Б) родословно дърво
- В) космическо дърво
- Г) вселенско дърво

6. Коя от посочените думи НЕ е синоним на думата покровителство?

- А) закрила
- Б) защита
- В) заслон
- Г) застъпничество

7. Обяснете защо широколистното, а не иглолистното дърво е *символ на живота, смъртта, възкресението, възпроизвеждането, на животворното начало*.

.....

.....

8. В кой ред се съдържат само сродни думи?

- А) известен, прочут, прославен
- Б) свещен, светилище, свят
- В) свят, светове, свещен
- Г) дърво, клони, плод, семе

9. Коя дума в първото изречение в текста е съставена от два корена? Съставете 2 нови сложни думи, като използвате първия или втория корен на посочената от вас дума.

.....

.....

10. В кой ред думата НЕ съдържа представка?

- А) възкръсване
- Б) възел

- В) възраждане
- Г) въздух

11. Коя от думите, използвани в четвърти абзац, е различна според смисловото си значение от останалите?

- А) французи
- Б) християни
- В) италианци
- Г) гърци

12. От колко изречения е изграден първи абзац на текста и какви са по състав те?

- А) четири прости изречения и едно сложно изречение
- Б) две прости изречения и три сложни изречения
- В) три прости изречения и две сложни изречения
- Г) пет прости изречения

13. В кое време са използваните глаголи в първи абзац на текста?

- А) в минало свършено време и в минало несвършено време
- Б) в сегашно време и в бъдеще време
- В) в сегашно време
- Г) в минало свършено време и в бъдеще време

14. Смъртта се отнася към безсмъртието както:

- А) сенчест – огрян
- Б) въздух – огън
- В) иглолистен – широколистен
- Г) земя – вода

15. Поправете допуснатите правописни и пунктуационни грешки в текста.

Ирида или Ирис е Богинята на дъгата, изобразявана като прекрасна девойка с дългоцветни шафранени крила. Така както дъгата се простира от небето до земята, така и Ирида е посредница между боговете и хората. Честа пратеница на Хера, тя смирено изпълнява възлаганите от главната и повелителка задачи. При богинята със шафранените крила винаги има златна чаша с вода, налята от подземната река Стикс, вода в която са се клели боговете. Тази вода тя дава на облаците и те с дъждовете си напояват земята. Така се усъществява връската между трите свята – на боговете, на хората и подземното царство. Ирида, вестителката на Хера, съпровожда душите на жените в царството на мъртвите, също както Хермес, вестителя на Зевс, съпътства душите на мъжете.

16. Посочете три характеристики на вълшебната приказка като словесна форма.

.....
.....
.....

Прочетете текста. Изпълнете задачи 17. и 18.

Събрали се веднъж цветовете и започнали да спорят кой от тях е най-обичаният и най-значимият. Всеки от тях представял човешка добродетел и стремеж, с който мислел, че изпъква пред останалите.

Зеленият – символ на живота и надеждата;

Червеният – на опасността и смелостта;

Жълтият – на веселието и топлината;

Пурпурният – на авторитета и властта.

Изведнъж се чул гласът на дъжда, който им обяснил, че са най-обичани и значими само когато са заедно, и ги подканил да се хванат за ръце и да се сдобрят. Когато изпълнили заръката му, огряла чудна пъстроцветна дъга.

[illegible][illegible]

С почит към Пенчо П. Славейков /1866-1912/ и Димчо Дебелянов /1887-1916/

СЪСТЕЗАНИЕ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

23 НОЕМВРИ 2016 г. – I кръг

ТЕСТ ЗА ШЕСТИ КЛАС

Училище: гр./с.

Име, презиме, фамилия:

Прочетете текста и отговорете на въпросите към него (1. – 14. задача)

Върху дървото, избрано за дом на колонията от мравки тъкачи, цари оживление. Като че ли листата и клоните се огъват и извиват от само себе си. Мравките се трудят усилено. Те трябва да изработят гнездо от листа, което е захванато здраво с гладки шевове. Това гнездо ще бъде за ларвите. За човек е трудно да възприеме, че тази трудоемка дейност, на практика „шиене на ръка”, се извършва от толкова мънички насекоми.

Мравките тъкачи са част от ограничена група животни, които си служат с инструменти – не специално изработени уреди, а предмети, които се използват различно от първоначалното си предназначение. В тази област те проявяват необикновена предприемчивост, тъй като използват собствените си ларви, които по този начин участват в изграждането на дома, в който после ще се излюпят.

За защита срещу лошото време и хищниците работничките строят здраво и водоустойчиво гнездо сред клоните на дърветата. Със забележителен дух на колективност те се подреждат една до друга покрай листото. Със задните си крачка се прикрепят здраво към ръба му, а с предните крачка и с челюстите си захващат друго листо. След това го издърпват, за да приблизят двата края един към друг. Ако листата са твърде отдалечени, мравките се подреждат във верига от десет или повече. Постепенно, с общите усилия на всички, двете листа се докосват

и остава само да бъдат съединени. Тук идва ролята на ларвите, които временно се превръщат в истински шевни машини.

Мравките работнички донасят няколко ларви в челюстите си и ги поставят с главата надолу върху листото, където те отделят капка коприна. Работничките потупват ларвите с пипалата си и те започват да отделят копринена нишка. Тогава мравките бързо ги преместват към срещуположното листо. Повторена десетки пъти, тази маневра води до получаването на здрав копринен шев, с който би могъл да се гордее всеки професионален шивач.

1. Коя е темата на текста?

- А) изработването на гнездо
- Б) мравките тъкачи
- В) общите усилия
- Г) професионалните шивачи

2. Как е осъществена връзката между първия и втория абзац?

- А) чрез повторения
- Б) чрез контекстови синоними
- В) чрез сродни думи
- Г) чрез местоимения

3. Кое твърдение НЕ е вярно според текста?

- А) Мравките изработват гнездо от листа, захванато здраво с гладки шевове.
- Б) Мравките се подреждат във верига от 10 или повече, ако листата са много отдалечени.
- В) Мравките работнички донасят 5 – 6 ларви в челюстите си.
- Г) Работничките се подреждат една до друга покрай листото.

4. Кое твърдение е вярно според текста?

- А) Мравките потупват ларвите с пипалата си.
- Б) Работничките отделят копринена нишка.
- В) Със задните си крачка ларвите се прикрепят здраво към ръба на листото.
- Г) Мравките временно се превръщат в истински шевни машини.

5. Защо изразът „*шиене на ръка*” от първия абзац е поставен в кавички?

- А) защото е цитат от всекидневната реч
- Б) защото мравките създават гладки шевове
- В) защото мравките се трудят усилено
- Г) защото е метафора

6. Кой от посочените изрази е синоним на израза *свивам гнездо*?

- А) създавам семейство
- Б) създавам поколение
- В) строя къща
- Г) купувам апартамент

7. С коя дума може да се замени подчертаната дума *предприемчивост*, без да се промени смисълът на изречението?

.....

.....

8. С кой израз НЕ се назовават изкусните майстори, представени в текста?

- А) мравките
- Б) ларвите
- В) работничките
- Г) насекомите

9. Какви са по състав първите пет изречения?

- А) едно просто изречение и четири сложни изречения
- Б) две прости изречения и три сложни изречения
- В) три прости изречения и две сложни изречения
- Г) пет сложни изречения

10. В кое време са използваните глаголи в първите пет изречения?

- А) минало свършено време
- Б) минало свършено време и минало несвършено време
- В) сегашно време и бъдеще време
- Г) сегашно време

11. Колко и какви определения са използвани в следното изречение: *Работничките строят здраво и водоустойчиво гнездо сред клоните на дърветата.*

- А) две съгласувани определения и едно несъгласувано определение
- Б) две съгласувани определения
- В) две съгласувани определения и две несъгласувани определения
- Г) три съгласувани определения

12. В кое от изреченията в последния абзац е използвана обособена част?
Извадете я и я определете.

.....
.....
.....

13. В изречението:

В тази област те проявяват необикновена предприемчивост, тъй като използват собствените си ларви, които по този начин участват в изграждането на дома, в който после ще се излюпят.

са употребени:

- А) две местоимения
- Б) три местоимения
- В) четири местоимения
- Г) пет местоимения

Подчертайте ги в изречението.

14. При коя от двойките отношението е същото като отношението в двойката
уред – инструмент?

- А) край – начало
- Б) челюсти – пипала
- В) шев – машина
- Г) верига – редица

15. Поправете допуснатите грешки в текста.

Много растения, от пустиния кактус до градинската роза са въоразжени с бодли, които са ефикастно средство за отблъскване на нежеланите любопитни гости, хора или животни...

Други растения пък предпочитат мравки телоохранители. В листата или стъблата си те пазят специално място за тези насекоми и дори отделят сладък нектар, за да ги хранят. В замяна мравките се грижат за гостоприемниците си, като изключително старателни градинари. Те премахват спорите на плесени, убиват или прогонват насекомите, които застрашават да изядат листата или да исмучат сокът, и само с присъствието си държат надалеч големите бозайници. Дори наемните войници рядко вършат толкова много работа.

16. Посочете три характеристики на разказа като художествен текст.

.....
.....
.....

Със затопляне на времето в една градина в предградие на Стокхолм двойка дългоопашати синигери се труди неуморно. Мъжският и женският участват в изграждането на едно от най-сложно изработените гнезда в Европа. Няма никакво време за губене, тъй като за създаването на този шедьовър са необходими средно 18 дни. Гнездото, оформено като яйцевидна топка, има за вход съвсем обикновен, но удобен за ползване отвор от страни. Външната част е изработена основно от клонки и мъх, примесени с пера, парченца канап, косми, паяжини, дървени стърготини, а понякога дори частици от твърди предмети или цветни венчелистчета. Уютният интериор е покрит с пера и най-различни косъмчета и козина.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting practice. There are no margins, text, or other markings on the page.

СДРУЖЕНИЕ НА УЧИТЕЛИТЕ ФИЛОЛОЗИ „ЛЮБОСЛОВИЕ“

1000 София, ул. „Екзарх Йосиф“ № 61, тел: 0882360642, 0882360643, 0886360641
www.lyuboslovie.hit.bg; e-mail: lyuboslovie2011@gmail.com

С почит към Пенчо П. Славейков /1866-1912/ и Димчо Дебелянов /1887-1916/

СЪСТЕЗАНИЕ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

23 НОЕМВРИ 2016 г. – I кръг

ТЕСТ ЗА СЕДМИ КЛАС

Училище: гр./с.

Име, презиме, фамилия:

Прочетете текста и отговорете на въпросите от 1. до 11. включително.

През XIX в. пр. Христа в Централна Месопотамия израства град Вавилон. Той става голям търговски център благодарение на кръстопътното си географско положение. Там се кръстосват и керванните пътища между Иран на Изток и Мала Азия на Запад. Агресивната външна политика на неговите владетели довежда до обединяването на цяла Месопотамия и създаването на така нареченото Старовавилонско царство. Най-голямата роля за това изиграва цар Хампурапи, управлявал през първата половина на XVII в. пр. Христа.

Основният извор на историята на Старовавилонското царство са неговите закони.

Обединението на страната позволява напоителната система да се усъвършенства, да се увеличат произведените блага и населението на страната да забогатее. Царят и храмовете притежават най-големите стопанства, в които се трудят наемни работници и роби. Селяните, занаятчиите и търговците са свободни хора, разполагащи с живота и имуществото си. В Старовавилонското царство се разпространяват среброто като разменна единица и лихварството.

Царят, който управлява от името на боговете, е неограничен владетел на страната. Той е върховен законодател и главнокомандващ армията. Събира данъци и раздава правосъдие. Под негово разпореждане работят царските чиновници. Те привеждат в действие заповедите му. Обожествяването на царете не е обичай в Месопотамия.

1. Кое твърдение е вярно според текста?

- А) Агресивната външна политика довежда до обединението на цяла Месопотамия.
- Б) Цар Хампурапи управлява Старовавилонското царство през втората половина на XVII в. пр. Хр.
- В) Обожествяването на царете е обичай в Месопотамия
- Г) Царят, който управлява от името на боговете, е ограничен владетел на страната.

2. Свързаността на втори и трети абзац на текста е осъществена чрез:

- А) лексикално повторение
- Б) показателно местоимение
- В) контекстов синоним
- Г) глаголното окончание

3. Каква е употребата на сегашното време в текста?

- А) актуална
- Б) обобщена
- В) историческа
- Г) преизказна

4. Кое твърдение не е вярно според текста?

- А) През XIX в. пр. Христа в Централна Месопотамия израства град Вавилон.
- Б) Вавилон става голям търговски център благодарение на кръстопътното си географско положение.
- В) Царят и храмовете притежават най-големите стопанства, в които се трудят наемни работници и роби, селяни и занаятчии.
- Г) Царят е върховен законодател и главнокомандващ

5. Текстът е:

- А) официално-делови
- Б) научнопопулярен
- В) научен
- Г) художествен

6. С коя дума от посочените може да се замени подчертаната в текста царят, без да се промени смисълът на изречението?

- А) божественият
- Б) владетелят
- В) богоизбраният
- Г) закрилникът

7. Основната тема на текста е:

- А) Царете на Месопотамия
- Б) Централна Месопотамия
- В) Старовавилонското царство
- Г) Царете на Старовавилонското царство

8. В изречението *Основният извор на историята на Старовавилонското царство са неговите закони* се съдържа дума в преносно значение. Препишете я и обяснете нейния смисъл.(или – намерете нейн синоним)

.....
.....

9. Препишете сложното съставно изречение от последния абзац на текста и определете вида на подчиненото в него.

.....
.....
.....

10. Открийте сказуемото в изречението *Обожествяването на царете не е обичай в Месопотамия* и определете вида му.

.....
.....
.....

11. При коя от двойките думи е запазено същото съотношение, както при двойката *Изток - Запад*

- А) Иран - Вавилон
- Б) Иран - Месопотамия
- В) Иран – Мала Азия
- Г) Иран - кръстопът

12. Изберете най-подходящата дума, с която може да бъде запълнено съответното празно място в текста.

Старовавилонското царство се превърнало в най-силната и най-голяма териториална (А) в Месопотамия. Последователно чрез сключване на временни съюзи Хамурапи си осигурил надмощие в Юга на Месопотамия и последователно овладял Урук и Исин, Ериду и Ур, както и градовете по долното течение на р. Тигър, Умма и Лагаш с Гирсу. В съюз със западномесопотамския град Мари и с царя му Зимрилим, Хамурапи сломил съпротивата на Ешнуна, Ларса била превзета без съюзниците от Мари. Зимрилим(Б) войските си, за да не позволи на Вавилон да стане много по-силен от неговия град. Но вече (В) Вавилон се възползвал от(Г) повод за враждебни действия, който му дал царят на Мари и през 1759 г. войските му превзели и разрушили града.

- А) страна, държава, единица
- Б) оттеглил, пригответил, насочил
- В) известният, големият, могъщият
- Г) създадения, излезлия, дошлия

13. Използваните запетаи в изречението *Законите на Хамурапи, написани към края на царуването му, защитават правата на гражданите на държавата и самоуправлението на общините* ограждат:

- А) вметнати думи и изрази в състава на простото изречение
- Б) подчинено подложно изречение в състава на главното
- В) обособена част в състава на простото изречение
- Г) подчинено определително изречение в състава на главното

14. Препишете текста като поправите граматичните, правописните и пунктуационните грешки.

Едновременно с настъпването на амореите от изток, започнали завоевателни походи еламитяните, които покорили значителна част от Шумерския Юг. Халдейските племена създали свое царство в приморските райони на вавилонската държава. На север и северо-изток се увеличавала опасността от ново нашествие на каситите, които възстановили силите си след първоначално неоспешни сражения. Воените действия с

каситите започнали активно при следващият вавилонски цар – Абиешу и при неговия наследник Аммидитана. Опитите за сагласувани действия между касити и халдеи били неутрализирани от войските на Аммидитана.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

15. Открийте изразните средства (тропи и фигури), използвани в стиховете от стихотворението „До моето първо либе” на Христо Ботев, и дайте по един пример за всяко от тях

О, махни тез думи отровни!
Чуй как стене гора и шума,
чуй как ечат бури вековни,
как нареждат дума по дума -
приказки за стари времена
и песни за нови теглила!

.....

.....

.....

.....

16. Стихът „Но кълни, майко, проклинай...” от Ботевото стихотворение „На прощаване” въвежда мотива за:

- А) за проклятието над напусналия родния си дом син
- Б) страховитата и свещена мощ на майчината клетва към поробителите
- В за проклятието на майката над „таз тежка чужбина”
- Г) клетвата е призована да порази „бащино ми огнище”

17. Картината, в която лирическият герой от стихотворението „На прощаване” си представя майчината целувка „в красно чело”, символизира:

- А) радостта от завръщането
- Б) акта на опрощението и благославянето
- В радостта от победата и свободата
- Г) оптимизма на лирическия герой за нов живот.

18. Защо кръчмата на Знаменосеца напомня на една миниатюрна България според I глава на повестта „Немили-недраги“?

.....

.....

.....

.....

.....

19. За кого от Вазовата повест „Немили-недраги“ се отнасят думите и в коя глава: *Той държи меч в ръката си, търчи пред дружината си. Къде търчи толкова страшен и хубав?... Изведнъж гръм се чу... той пада... кръв облива го... После дим, после облаци и всичката чета става на духове и хвърчи, хвърчи из небето и всичко изчезва .* За да отговорите, е необходимо да оградите съответната буква и цифра.

А) Македонски	1) X глава
Б) Бръчков	2) XVII глава
В Хаджи Димитър	3) II глава
Г) Странджата	4) I глава

20. Прочетете цитата от повестта на Иван Вазов „Немили-недраги“ и напишете есе на тема „Моята България“

О, Българйю, никога не си тъй мила, както кога сме въвн от тебе! Никога не си ни тъй необходима, както когато те изгубим безнадеждно...!

СЪСТЕЗАНИЕ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

23 НОЕМВРИ 2016 г. – I кръг

ТЕСТ ЗА ОСМИ КЛАС

Училище:.....гр./с.....

Име, презиме, фамилия:.....

Прочетете текста и изпълнете задачите от 1. до 11. включително.

Кралската библиотека в Копенхаген е национална библиотека на Дания и университетска библиотека на Университета в Копенхаген. Това е най-голямата библиотека в Скандинавските страни и съдържа множество исторически “съкровища” – книги, журналы, ръкописи, карти и фотографии. Благодарение на множеството дарения библиотеката притежава почти всички печатни датски издания, включително и първата датска книга, отпечатана през 1487г. Всеки, навършил 18 години, има достъп до изданията в библиотеката, а над 37 100 са активните членове, упражняващи това си право. За желаещите да ползват редки и ценни издания от колекцията има специални правила.

Самата библиотека е основана през 1648г. от Крал Фредерик III, който успява да осигури голяма колекция от европейски творби. Старата сграда на библиотеката е построена през 1906г. от Ханс Холм.

През 1999г. непосредствено до старата сграда е открита нова, позната като Черния диамант. Тя е наричана така заради черния гранит от Зимбабве, използван за фасадата ѝ. Първоначално това название е използвано разговорно от местните хора, а по-късно става част от официалното наименование на библиотеката.

Новата сграда е по проект на датските архитекти от “Шмит, Хамер Ласен”. В нея освен библиотеката се помещава и концертна зала. Новата сграда се състои от два черни куба, леко наклонени над улицата. Между тях има осеметажен атриум¹, чиито стени са бели и дъгообразни с няколко напречни коридора, свързващи двете страни, както и балкони на всеки етаж. Фасадата на атриума е направена от стъкло, така че през нея се виждат морето и отсрещният бряг.

Черният диамант се свързва със старата сграда на библиотеката посредством три моста, издигащи се над пътя. Таванът на големия мост е изрисуван от датския художник Пер Киркеби.

Любопитен факт за библиотеката в Копенхаген е, че между 1968 и 1978г. тя става жертва на една от най-големите кражби на книги в световната история. Някой успява да

¹ атриум – архитектурен термин

открадне около 1 600 исторически книги на стойност над 50 млн. долара. Кражбата остава незабелязана до 1975г. Между 1998 и 2002 г. крадецът успява да продаде книги на стойност около 2 млн. долара чрез различни аукциони. Случаят е разрешен едва през 2003г., след като една от крадените книги се появява на търг в аукционна къща “Кристис” в Лондон. Оказва се, че след смъртта на крадеца, който бил управител на отдел в библиотеката, семейството му започва усилено да разпродава книгите и с тези си действия дава основание на разследващите да тръгнат по следите. В къщите на семейството, намиращи се в Дания и в Германия, са открити около 1 500 от произведенията. През 2004 и 2005 г. наследниците на крадеца са осъдени.

1. Коя функция НЕ е присъща на текста?

- А) развлекателна
- Б) информативна
- В) апелативна
- Г) експресивна

2. Основната тема на текста е:

- А) Архитектурата на библиотеката в Копенхаген
- Б) Кражбата в библиотеката в Копенхаген
- В) Историята на библиотеката в Копенхаген
- Г) Мащабите на библиотеката в Копенхаген

3. За коя сфера на общуване е характерен текстът:

- А) естетическа
- Б) научна
- В) институционална
- Г) медийна

4. Кое твърдение е вярно според текста?

- А) Първата датска книга е отпечатана през XIV век.
- Б) В цялата си история библиотеката съжителства с концертна зала.
- В) Всички материали за построяването на новата сграда са доставени от Зимбабве.
- Г) Основател на библиотеката е датски монарх.

5. Кое твърдение НЕ е вярно според текста?

- А) Кражбата в копенхагенската библиотека е извършвана в продължение на 10 години.
- Б) Всички откраднати книги са намерени и върнати в библиотеката.
- В) Крадецът на книгите е служител на библиотеката.
- Г) Кражбата е разкрита след смъртта на извършителя.

6. Продължете изречението така, че да получите вярно твърдение.

Правото за ползване на копенхагенската библиотека се придобива

7. С коя от посочените думи може да се замени подчертаната в текста дума, без да се промени смисълът на изречението: *Тя е наричана така заради черния гранит от Зимбабве, използван за фасадата ѝ?*

- А) лицето
- Б) основите
- В) покрива
- Г) строежа

8. Думата *съкровища*, употребена в първия абзац, е поставена в кавички, защото:

- А) е употребена иронично
- Б) е употребена в преносно значение
- В) е цитат
- Г) е събирателно

9. Словосъчетанията “новата сграда” и “черният диамант” са:

- А) метафори
- Б) метонимии
- В) контекстови антоними
- Г) контекстови синоними

10. Обяснете защо подчертаната дума в изречението *Фасадата на атриума е направена от стъкло, така че през нея се виждат морето и отсрещният бряг* е членувана с пълен член.

.....
.....
.....

11. Коя дефиниция на геометрична фигура се отнася за фигурите, от които се състои новата сграда?

- А) Геометрично тяло, чиято основа е многоъгълник, а стените – триъгълници с общ връх.
- Б) Многостен, който има две еднакви успоредни основи.
- В) Геометрично тяло с шест квадратни стени.
- Г) Геометрична фигура с шест стени, които са две по две успоредни и равни.

12. Изберете най-подходящата дума, с която може да бъде запълнено съответното празно място в текста.

Тази неомодернистична сграда е построена през 1999 г. като (А)..... към оригиналната сграда на Кралската библиотека. Възхитителната (Б)..... от стомана, стъкло и черен гранит крие в себе си концертна зала, кафене и места за изложби. “Черният диамант” се (В) на посетителите си с невероятни гледки към пристанището и фрески на тавана, (Г)..... на един от най-известните датски художници.

- А) крило, придатък, притурка
- Б) сплав, конструкция, смес
- В) отдава, отблагадарява, афишира
- Г) дело, чудо, мечта

13. Колко запетайки трябва да се поставят в изречението *Група португалски имигранти озовали се далеч от родината обединили усилия за да създадат Португалската библиотека през 1837 г. въпреки че самото строителство на Real Gabinete Português de Leitura започнало чак през 1880 г.*

- А) две
- Б) три
- В) четири
- Г) пет

14. Препишете текста, като поправите граматичните, правописните и пунктуационните грешки.

Копенхаген е един привлекателен, модерен, но в същото време уютен град запазил старинният си изглед, който го прави така очарователен и предпочитан за екскурзия. Какво може да видите в Копенхаген? Ако се колебаете с какво да започнете, може да тръгнете на вдъхновяваща разходка по крайбрежният булевард и да си вземете чудно приготвена вечеря от SALT – модерен ресторант, омело разположен в приземния етаж на бивш хамбар. Може да се изкачите и до църквата **Фредерикс**, известна и като **Мраморната църква** и да се полюбувате на гледката. Може да се повозите на лодка в каналите около стария Копенхаген. Ще обиколите няколко забележителни туристически обекти минавайки и покрай жилището на великият автор на приказки Ханс Кристиан Андерсен. Незабравяйте и статуята на неговата малка русалка от едноименната му приказка, която се е превърнала в символ на града.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

15. Коя стилистична фигура се състои от думи с един и същ корен?

.....

16. Кое от изброените понятия НЕ назовава елемент от композицията?

- А) експозиция
- Б) кулминация
- В) ретардация
- Г) епилог

17. Кое от изброените произведения пресъздава събитие от Руско-турската война?

- А) “На прощаване”
- Б) “Една българка”
- В) “Немили-недраги”
- Г) “Опълченците на Шипка”

18. В няколко изречения обяснете как разбирате следните стихове от Дебеляновата елегия “Да се завърнеш в бащината къща”:

*Да се завърнеш в бащината къща,
когато вечерта смилено гасне*

.....

*Да те пресреещне старата на прага
и сложил чело на безсилно рамо,
да чезнеш в нейната усмивка блага
и дълго да повтаряш: мамо, мамо...*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

19. Открийте изразните средства (тропи и фигури), използвани в откъса от “Пред тебе есента въздъхва” на Николай Лилиев, и дайте поне по един пример за всяко от тях.

Пред тебе есента въздъхва
и лиха мъката ечи.
В гората здрачна, где не лъхва
на времето смутений сън,
като помръкналата тайна
на нецелунати очи,
ненавестена и незнайна,
душата гасне и мълчи.
Напразно тя блуждае вън,
безсилна да се отрази
в завоите на странен бързей.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

20. Прочетете мисълта на Пенчо Славейков и напишете есе на тема “Моят роден край.”

Как обичам аз своя роден край. И как бих искал пред него, и живота в него, да се разкрият широки хоризонти.

С почит към Пенчо П. Славейков /1866-1912/ и Димчо Дебелянов /1887-1916/

СЪСТЕЗАНИЕ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

23 НОЕМВРИ 2016 г. – I кръг

ТЕСТ ЗА ДЕВЕТИ КЛАС

Училище:.....гр./с.....

Име, презиме, фамилия:

Прочетете текста и изпълнете задачите от 1. до 13. включително.

Древните гърци истински вярвали в съдбата. Смятали, че животът на всяко човешко същество и всяко божество следва своя определен още при раждането път.

Богините на съдбата в древногръцката митология се наричали мойри – зловещи фигури, които всявали респект във всички човешки и божествени създания по цялата територия на древна Елада чак до самите върхове на Олимп. Всяка душа следвала нишката, която богините на съдбата изпридали и водели по лъкадушните пътища на живота от раждането до смъртта.

Мойрите са три сестри, чието раждане и съществуване е обвито в мистерия. Повечето легенди посочват като баща на мойрите самия Гръмовец Зевс, а като тяхна майка – богинята на правосъдието Темида или богинята на съдбата Ананке. Има и версия, според която родители на мойрите са Хаос и богинята на нощта Никта.

Всяка от трите мойри имала свое умение и предназначение. Най-младата, Клото, била предачка. Това е и значението на името ѝ. Най-често я изобразяват с хурка и вретено. Тя предяла съдбите на хората и чрез нейните пръсти се създавали нишките на живота. Средната сестра, Лахесис, чието име означава “наречница”, била определителка и разпределителка. Нейната задача била да води нишката на съдбата през мъките, радостите, препятствията и победите на живота. Тя дарявала и дарбите на човешките. В ръцете си държи свитък (хороскоп). Най-голямата сестра, Атропос (“непреклонна”) будела най-много респект и страх, защото се появявала в края на живота и проследявала пътя, през който е минала съдбата, правела равностметка и прекъсвала нишката на живота. Изобразяват я с везни или с режещ инструмент в ръка. Отровното растение беладона (*Atropa belladonna*) носи нейното име.

Мойрите се появявали като орисници три или седем нощи след раждането, за да определят пътя, по който предстояло да премине новороденото. Когато посещавали детето, мойрите не трябвало да бъдат нито гледани, нито подслушвани. За да се спечели благоразположението им, до бебето трябвало да се оставят три хляба, вино и пари. Ако на сутринта даровете ги нямало, значи детето ще има дълъг и щастлив живот. Като богини на съдбата мойрите имали пророчески дарби и умеели да разбулват бъдещето. Често ставали основен източник на познание за оракулите. В края на живота богините на съдбата се превръщали в богини на смъртта и изпращали душата в ръцете на ериниите, които изпълнявали наказанията за лошите дела.

Вероятно поради страха, който всявали, мойрите са изобразявани като стари, зли и безчувствени. Но понякога богините на съдбата се вслушвали в молбите на хората и могли да променят пътя на нишката, отклонявайки го от предопределеното.

1. Кое е най-подходящото заглавие за текста?

- А) Необятният свят на древногръцките богове
- Б) Орисници – повелителки на човешкия земен път
- В) Изображенията на трите мойри
- Г) Религиозните вярвания на древните гърци

2. Текстът е:

- А) делови
- Б) академичен
- В) популярен
- Г) художествен

3. Кое твърдение е вярно според текста?

- А) Мойрите са сестри, чийто брой е променлив в различните легенди.
- Б) В старогръцките митове и легенди съществуват различни версии за произхода на мойрите.
- В) Мойрите се появявали като орисници в деня след раждането.
- Г) Когато човекът умира, мойрите се превръщали в еринии.

4. Кое твърдение НЕ е вярно според текста?

- А) На запазените изображения мойрите държат в ръцете си предмети, съответстващи на тяхната роля в определянето на човешкия път.
- Б) Най-често мойрите са изобразявани като стари, зли, безчувствени, будещи респект и страх.
- В) За да предопределят човешката съдба, мойрите се допитвали до оракулите.
- Г) Макар и рядко, мойрите се смиявали над човека и променяли предопределения му път.

5. Избройте три синонима на подчертаната дума в изречението *Всяка душа следвала нишката, която богините на съдбата изпридали и водели по лъкатушините пътища на живота от раждането до смъртта.*

.....

6. Как се наричат глаголните форми, използвани в изречението от зад. 5?

.....

7. Кое от изброените имена НЕ е на една от мойрите?

- А) Клото
- Б) Никта
- В) Лахесис
- Г) Атропос

8. Извадете сложните думи от петия абзац на текста.

.....
.....

9. Кои образи символизируют предопределения човешки земен път?

- А) нишката и хороскопът
- Б) везните и режещият инструмент
- В) хлябът и виното
- Г) отровното растение и парите

10. В кое от изреченията откривате дума или словосъчетание, употребени в преносно значение?

- А) Като богини на съдбата, мойрите имали пророчески дарби и умеели да разбулват бъдещето.
- Б) Когато посещавали детето, мойрите не трябвало да бъдат нито гледани, нито подслушвани.
- В) Древните гърци истински вярвали в съдбата.
- Г) В края на живота богините на съдбата се превръщали в богини на смъртта.

11. Обяснете накратко ролята на тиретата във втория и в третия абзац на текста.

.....
.....
.....

12. Коя от изброените думи НЯМА две представки?

- А) наречница
- Б) разпределителка
- В) определителка
- Г) непреклонна

13. В последния абзац запетаите НЕ отделят:

- А) подчинено изречение
- Б) обособена част
- В) еднородни части
- Г) вметнати думи

14. Кое фразеолгично словосъчетание е обяснено неправилно?

- А) ударен от съдбата – нещастен
- Б) галеник на съдбата – привилигиран
- В) на произвола на съдбата – безгрижен
- Г) избраник на съдбата – предопределен

15. Препишете текста, като поправите допуснатите граматични, правописни и пунктуационни грешки.

На 1 януари 2016 г. се навършват 40 години от премиерата на забележителната комедия на Елдар Рязанов “Ирония на съдбата”. Лентата е класирана сред 100-те най-

добри филми в цялата история на руската и съветската кинематография. Сюжетът се развива през 1970 г. в Москва и Ленинград. В основата му е залегнала любовната история между съвършено непознати мъж и жена, които се срещат в резултат на комично стечение на обстоятелствата в новогодишната нощ. Главният герой – 36-годишния московски лекар Евгений Лукашин отива на баня с приятели в навечерието на Нова година, а те му спретват пианска шега като го качват от Москва на самолета за Ленинград. По ирония на съдбата, героят се озовава на същия адрес и в същия като собственият му апартамент, само че в друг град. След серия от перипетий и комични ситуации обитателката на ленинградското жилище и Женя се влюбват и историята завършва щастливо.

16. В античната литература елегията е

17. Какво предлага Хектор на съперника си по време на двубоя с Ахил?

- А) да сложат край на войната между троянци и ахейци
- Б) Ахил да получи хубавата Елена и сблъсъкът да се прекрати
- В) двамата да извършат ритуала на побратимяването
- Г) победителят да не осквернява тялото на победения

18. Кой е героят, който придружава Хризеида в пътуването ѝ към дома (Първа песен) и наказва Терсит (Втора песен)?

- А) Одисей
- Б) Аякс
- В) Нестор
- Г) Менелай

19. Открийте изразните средства, използвани в откъса от “Фрагмент” на Архилох, и дайте поне по един пример за всяко от тях.

Глупаво сърце, разбито в тежки грижи и дела,
отърси се и хвърли се със гърди срещу врага!
Но в засада ти следи го, винаги бъди нащрек!
Победиш ли, не ликувай ти пред хорските очи,
а загубиш ли, във къщи свлечен скришом не тъжи!
Нито твърде радост радвай, нито твърде жал жали,
не забравяй за човека ред какъв е отреден!

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

20. Напишете интерпретативно съчинение или есе, като давате примери от изучаваните творби и от биографиите на техните автори. Темата е: “Човекът да тегли, та да крепне духът на поета” (Пенчо Славейков).

СДРУЖЕНИЕ НА УЧИТЕЛИТЕ ФИЛОЛОЗИ „ЛЮБОСЛОВИЕ”

1000 София, ул. „Екзарх Йосиф” № 61, тел: 0882360642, 0882360643, 0886360641

www.lyuboslovie.hit.bg; e-mail: lyuboslovie2011@gmail.com

С почит към Пенчо П. Славейков /1866-1912/ и Димчо Дебелянов /1887-1916/

СЪСТЕЗАНИЕ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

23 НОЕМВРИ 2016 г. – I кръг

ТЕСТ ЗА ДЕСЕТИ КЛАС

Училище:..... гр./с.

Име, презиме, фамилия:

Прочетете текста и изпълнете задачите от 1. до 13. включително.

Понте Векио (“Вехтият мост”) е изграден в най-тесния участък, където река Арно преминава през Флоренция. Мост на това място вероятно е имало още по времето на Римската империя. Със сигурност се знае, че през 972г. мостът е бил дървен, а през 1333г. е разрушен от придошлите води на реката. Каменната конструкция е проектирана през 1345г. от известния италиански архитект и художник Тадео Гад и отрежда на съоръжението славата на първия изцяло каменен мост в Европа. Именно тогава Понте Векио придобива днешния си вид на покрит мост с магазини. През XV век магазинчетата, които дотогава се наемали, били продадени на частни собственици. Те започнали да издигат към постройките на моста допълнителни тераси и помещения, надвесени над водата. Това продължило два века и до голяма степен определило колоритния вид на Понте Векио.

Над магазините преминава коридор, наречен на името на Джорджо Вазари. Коридорът представлява картинна галерия и е проектиран от Вазари, за да подсили безопасното преминаване на херцог Козмо Първи Медичи от Уфици до двореца Пити. Първоначално дюкянчетата на моста били обитавани от занаятчии, месари и търговци на риба, но през 1593г. херцогът ги прогонва заради неприятните миризми. Тогава на тяхно място се настаняват бижутерите, чиито произведения и до днес привличат гражданите и туристите.

Любопитен факт от историята на Понте Векио е оцеляването му при отстъплението на германците по време на Втората световна война. Нацистите разрушават останалите мостове във Флоренция, но Понте Векио пощадяват. Вместо да го унищожат, взривяват сградите от двата му края.

До 1218г. Понте Векио е единственият мост на река Арно във Флоренция. Днес има още пет, но пък Вехтият мост е единственият, по който не се движат автомобили. Невъзможно е заради оживеното движение на множество пешеходци. По средата на моста има бюст на Бенвенуто Челини – скулптор, ювелир, живописец, войн и музикант от епохата на Ренесанса. Там влюбените имат обичая да оставят катинарче, чието ключе хвърлят в реката, за да е вечна любовта им.

1. Кое е най-подходящото заглавие на текста?

- А) Коридорът между галерия Уфици и двореца Пити
- Б) Мостът на влюбените
- В) Най-старият мост на река Арно във Флоренция
- Г) Архитектурата на Ренесанса в Италия

2. В коя сфера на общуване функционира текстът?

- А) медийна
- Б) делова
- В) научна
- Г) естетическа

3. Кое твърдение е вярно според текста?

- А) Тадео Гади проектира първия дървен мост над река Арно.
- Б) Коридорът, който е и картинна галерия, е дело на Бенвенуто Челини.
- В) Днешният колоритен вид на моста се е оформил през XVII век.
- Г) Над река Арно във Флоренция днес има пет моста.

4. Кое твърдение НЕ е вярно според текста?

- А) Херцог Козмо Първи Медичи прогонва от моста месарите и търговците на риба.
- Б) Каменната конструкция на моста е разрушавана единствено от придошлите води на Арно.
- В) По време на Втората световна война германците разрушават няколко моста във Флоренция.
- Г) Първият каменен мост в Европа е построен през XIV век.

5. От последния абзац на текста извадете думата, която означава *златар и търговец на бижута*.

6. В кой ред НЕ са посочени контекстови синоними?

- А) дюкян – магазин
- Б) мост – съоръжение
- В) германци – нацисти
- Г) херцог – войн

7. Кое от изброените собствени имена НЕ е на представител на ренесансовото изкуство?

- А) Тадео Гади
- Б) Джорджо Вазари
- В) Бенвенуто Челини
- Г) Козмо Медичи

8. Името на моста Понте Векио подсказва неговата:

- А) древност
- Б) стабилност
- В) уникалност
- Г) естетичност

9. С коя дума НЕ може да се замени подчертаната, без да се промени смисълът на изречението *Те започнали да издигат към постройките на моста допълнителни тераси и помещения, надвесени над водата?*

- А) скупчени
- Б) издадени
- В) изпъкнали
- Г) стърчащи

10. От последния абзац на текста извадете думата, която е синоним на думата “ваятел”.

.....

11. Каква е ролята на тирето, употребено в последния абзац на текста?

.....

12. Във втория абзац НЕ са употребени запетаи за отделяне на:

- А) вметнати думи и изрази
- Б) обособени части
- В) подчинени изречения
- Г) еднородни части

13. Защо подчертаната дума в изречението *До 1218г. Понте Векио е единственият мост на река Арно във Флоренция* е членувана с пълен член?

.....

14. Кой от изброените фразеологизми означава *Позволявам да ме използват за користни цели?*

- А) изгарям мостове
- Б) хвърлям мост
- В) ставам мост
- Г) минавам моста

15. Препишете текста, като поправите допуснатите правописни, граматични и пунктуационни грешки.

Мостовите на Медисън е бестселър четен по цял свят. Филма с легендите на Холивуд Мерил Стрийп и Клинт Истууд покори милиони зрители.

Франческа Джонсън е италианка, която се влюбва в американски войник по време на втората световна война. След края ѝ, двамата заминават за САЩ. Те са щастливо женени имат две деца, живеят добре – спокойно и в разбирателство.

Но един ден се намесва съдбата. През лятото на 1965 г., докато съпругът и децата ѝ са в Айова във фермата се появява Робърт Кинкейд и пита за един от мостовете, с които е известен окръг Медисън. Оказва се, че е фотограф от *Нешънъл Джогеографик* и списанието е решило да посвети един от броевете си именно на прословутите мостове.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

16. Кое твърдение НЕ е вярно за литературата на Ренесанса?

- А) Централен е образът на свободния, мислещ и нравствено извисен човек.
- Б) Сред водещите жанрове са романът, новелата и сонетът.
- В) Написана е на достъпен език, близък до народния в съответната европейска държава.
- Г) Разработва само оригинални сюжети.

17. Като имате предвид особеностите и посланията на романа “Дон Кихот”, отговорете в 3-4 изречения на въпроса пародия или олицетворение на рицарството е Дон Кихот?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

18. Кое от твърденията НЕ е вярно за Шекспировата трагедия “Хамлет”?

- А) Образът на Хорацио е олицетворение на приятелството.
- Б) Клавдий изрича репликата “О, слабост, твойто име е жена!”
- В) Ползва сюжета на средновековна датска творба – типична драма на отмъщението.
- Г) Отразява ренесансовия светоглед от периода на кризата на хуманизма.

19. Открийте изразните средства (тропи и фигури), използвани в Шекспировия сонет, и дайте поне по един пример за всяко от тях.

60

Като вълни към пясъчния бряг
към своя край минутите летят:
една след друга, в непрестанен бяг,
към вечността неспирно се стремят.
Едвам роден, и вече този сърп
пълзи към пълна зрелост в небосклона.
Но после, затъмнен и крив, и щърб,
в борбата губи своята корона.
А времето обрулва като цвят
лицата ни, дълбае с нож челата.
И всичко мре, и всичко в този свят
като трева ще легне под косата.

Но в моя стих ще грееш все така,
напук на тази жънеща ръка.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

20. Напишете интерпретативно съчинение или есе на тема “Човек е свободен в момента, в който пожелае да бъде” (Волтер). Дайте примери от изучаваните произведения (за автори и герои).

С почит към Пенчо П. Славейков /1866-1912/ и Димчо Дебелянов /1887-1916/

СЪСТЕЗАНИЕ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

23 НОЕМВРИ 2016 г. – I кръг

ТЕСТ ЗА ЕДИНАДЕСЕТИ КЛАС

Училище:..... гр./с.

Име, презиме, фамилия:

1. В кой ред всички думи са написани правилно?

- А) оповестявам, установявам, ускорявам
- Б) известност, опасност, честност
- В) миниятюра, влияние, одеяло
- Г) безпокойство, безсмъртие, безстрашие

2. В кое от следните словосъчетания е допусната правописна грешка?

- А) общодостъпна информация
- Б) народен избранник
- В) древногръцка митология
- Г) комуникативна сфера

3. В кое от изреченията е допусната граматическа грешка?

- А) Срегнах господин Димитров, класният на сина ми.
- Б) Вие, третият от ляво на дясно, елате при мен!
- В) Новият е най-добрият по химия.
- Г) За Иванов, стария директор, никой не казва лоша дума.

4. В кой от примерите е допусната граматическа грешка?

- А) Не искам да чакам никой.
- Б) Никой няма да ме чака.
- В) Някой ще дойде ли да ме посрещне?
- Г) Ще потърся някои стари приятели.

5. Колко запетая трябва да се поставят в изречението?

Тя успяваше да ме възпре от прояви на активност които не одобряваше и от всякакви криещи според нея риск решения.

.....

6. Запетаите в изречението *В тая кръчма, мрачна, пуста, неприветлива и тъжна като неговата душа, беше тихо* НЕ отделят.

- А) обособени части
- Б) еднородни части
- В) определения
- Г) вметнати думи

7. Посочете синоними на думата *дрипав*.

.....

.....

8. Какво означава изразът *държа си езика зад зъбите*?

.....

9. Коя от подчертаните думи е НЕПРАВИЛНО употребена?

За да си предаде (А) повече важност (Б) , продуцентът (В) ужасно маниерничи (Г).

10. Препишете текста, като поправите допуснатите правописни, граматични и пунктуационни грешки.

В деня на народните будители община Севлиево овековечи севлиевската поетеса Мара Белчева и нейният спътник в живота Пенчо Славейков. Кметът д-р Иван Иванов официално откри паметника на пл. Свобода. Творбата е дело на скулптора Велизар Захариев по идея на Община Севлиево. На 8 септември тази година се навършиха 148 години от рождението на Мара Белчева – една от първите български поетеси и една от най-образованите за времето си жени в България родена в Севлиево през 1868 година.

Мара Белчева е уникално съчетание от красота, добро възпитание, отлично образование и поетичен талант. Личноста на поетесата родена в Севлиево живее в представите ни чрез различни мнения, оценки и легенди. Никоя друга жена в литературните кръгове не може да се сравни с нея като дия.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

11. Отговорете на следните въпроси за Европейския ренесанс и Българското възрождане:

Европейски ренесанс

Българско възрождане

А) От кога започват?

.....

.....

Б) Кой е идеалът за човешка личност?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

В) Кой е идеалът за изкуството?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

12. Поемата “Изворът на Белоногата” е под силното влияние на художественото богатство на народната балада. В няколко реда напишете какво е характерно за този жанр.

.....

.....

.....

13. Напишете заглавия на стихотворения (още по-добре цитати), чрез които да докажете, че Христо Ботев употребява характерни за епохата поетични образи на робството.

А) плач

.....

.....

.....

Б) черно

.....

.....

.....

В) гроб

.....

.....

.....

Г) кърви

.....

.....

.....

14. Прочетете стиховете от Ботевото стихотворение “Странник” и посочете изразните средства (тропи и фигури), употребени в тях. Дайте примери.

*На, че плачеш! Ех, жена си!
За жени е плачът даден,
за жени, за сиромаси:
ти не си ни гол, ни гладен.*

.....
*Земни жена хубавица,
или грозна със имот;
народи рояк дечица
и с сюрмашки ги храни пот.*

.....
.....
.....
.....
15. В няколко реда разсъждавайте върху контраста в Ботеви стихотворения: “това, що душа мрази” и “кого аз любя и в какво вярвам”.

.....
.....
.....
.....
16. Коя от следните стихосбирки НЕ е от началото на Вазовия творчески път?

- А) “Пряпорец и гусла”
- Б) “Тъгите на България”
- В) “Сливница”
- Г) “Избавление”

17. Прочетете откъса от текст на Иван Вазов и отговорете на въпросите.

О, Българийо, никога не си ни тъй мила, както когато сме въвн от тебе! Никога не си ни тъй необходима, както когато те изгубим безнадеждно!

А) Какво е употребеното изразно средство?

.....
Б) Обяснете понятието, което сте посочили.

18. Прочетете стиховете от стихотворението “Микел Анжело” на Пенчо Славейков и отговорете на въпросите.

*че на света се в временното само
живот живеи.....*

А) Как тълкувате тези стихове?

.....

.....

.....

.....

.....

Б) Кой литературен термин назовава употребеното в тях изразно средство?

.....

19. В стихотворението “Гора” на Димчо Дебелянов са употребени контекстови антоними. Кои са те?

*Накрай полето, дето плавно излъчва слънцето стрели
и в марни валози потокът с вълни приспивни ръмоли,
меда на отдиха стаила дълбоко в девствени недра –
вишии колони непреклонни успокоената Гора.*

.....

20. Помислете върху Пенчо-Славейковите стихове:

*Не сиромаш е, който тъй изглежда,
а онзи, който живее без надежда.*

Напишете есе на тема “Надеждата.” Дайте примери с герои от изучавани произведения от българската литература.

С почит към Пенчо П. Славейков /1866-1912/ и Димчо Дебелянов /1887-1916/

СЪСТЕЗАНИЕ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

23 НОЕМВРИ 2016 г. – I кръг

ТЕСТ ЗА ДВАНАДЕСЕТИ КЛАС

Училище:..... гр./с.

Име, презиме, фамилия:

1. В кой от редовете НЕ е допусната правописна грешка?

- А) окуражавам, ожесточавам, озадъчавам
- Б) подтиквам, подтиквам, потвърждавам
- В) оттичам, оттеглям, отточвам
- Г) легитимирам, лицемер, легализация

2. В кое от следните словосъчетания е допусната правописна грешка?

- А) индиянско племе
- Б) рентгенова снимка
- В) социална политика
- Г) авторитарен режим

3. В кое от изреченията НЕ е допусната граматическа грешка?

- А) Диригентът и хора станаха любимци на публиката.
- Б) Диригентът на хорът поздрави публиката.
- В) Хорът чакаше знак от диригента.
- Г) Диригентът следяха всички хористи.

4. В кой от примерите е допусната граматическа грешка?

- А) Три от повтарящите се символи се срещат и във фолклора.
- Б) От всеки клас трябва да се излъчат по двама представителя за Ученическия съвет.
- В) Пет-шест напрегнати часа прекараха в планината изгубените туристи.
- Г) Утре ще се запознаем с двамата нови тренъори.

5. Колко запетая трябва да се поставят в изречението:

Неотдавна в Източна Европа гръмна скандал след като учени от Чехия разкриха че известни фирми произвеждат напитки с по-ниско качество като използват евтин царевичен захарен сироп за подсладяване на стоката си в региона.

.....

6. Какво отделят запетайте в изречението *От друга страна, най-малко хора, които искат да работят повече часове, са регистрирани в Холандия и в Белгия?*

.....

7. Посочете синоними на думата *чудноват*.

.....

.....

8. Какво означава фразеологичното словосъчетание *уреждам сметки*?

.....

.....

9. Посочете и обяснете допуснатата лексикална грешка в изречението.

От преплитането на реалността и фантазията, живота и мечтата, страданието и възторга се ражда притчата за драматичната хармония между живота и смъртта.

.....

.....

10. Препишете текста, като поправите допуснатите правописни, граматически и пунктуационни грешки.

Ул. „Фердинанд“ № 133, сега Христо Ботев. В една късна мразовита вечер в началото на 1916 г. външната врата на двуетажната къща неухотно проскърцва. През нея се изнизва едрата фигура на Димчо Дебелянов, зад гърба му са Ружа и Димитър Подвързачови. „Знам, че няма да се върна“ казва на сбогуване поета. Ден преди това Дебелянов се е извинил на Елин Пелин за обида в нетрезво състояние. „Сбогом!“, казал и на Елисавета Багряна, и на роднините си преди да отиде на фронта. Макар и освободен от военна служба сам настоява да бъде мобилизиран. С изключение на Подвързачов всичките му приятели вече са на фронта. Бохемската тайфа се е разпръснала. Стаята на Дебелянов в дома на Подвързачов, славният Баща на литературното поколение от началото на века, остава празна. Години наред след смъртта на копривщенския поет тя ще бъде пак *Дебеляновата стая* където ще се събират рошави събратя с подострени пера. В нея след това един след друг ще живеят Йордан Йовков и Николай Лилиев.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

11. За майката в стихотворението “Майце си” на Ботев НЕ е вярно че:

- А) съхранява ценностите на рода
- Б) брани подреденото битие на семейството
- В) приема пътя на сина си
- Г) отрича престъпването на патриархалните норми

12. Кое НЕ е вярно за културната политика на сп. “Мисъл”?

- А) Утвърждава нов тип поетика в българската литература.
- Б) Изразява критическо отношение към всички културни явления в съвременността.
- В) Не приема силата на народното ни творчество.
- Г) Стреми се към европеизиране на сюжетите и проблематиката на литературата ни.

13. Свържете имената на Славейковите герои от поемата “Ралица” с техните характеристики.

Иво

*заможен
думи благи*

Стоичко

*личен ерген
сиромаш*

14. Какви изразни средства са употребени в следните стихове на Пенчо Славейков:

*Той беше строен явор столоват,
тя тънка, вита, кършена лоза:
лоза се окол явора обви –
около Ива Ралица девойка!*

.....

.....

.....

.....

15. Кое от изразните средства в горния цитат е типично за поета Славейков?

.....

16. Кое изразно средство употребява Яворов в следните стихове и какво означава то?

*красиви в мрачна грозота
и грозни в сяйна красота*

.....

.....

.....

17. Какво е изразното средство, употребено в следния текст:

В този ден съм аз роден ...

В този ден съм аз роден и сърцето ми, новородено, замръзна в миг огромен светъл къс от лед ...

В този миг съм аз роден. Сърцето ми замръзна: огромен светъл къс от лед.

Гео Милев, "Януари"

18. Кои са изразните средства, употребени от Димчо Дебелянов в следните стихове:

*Ти смътно се мяркаш
из морната памет
кат бродница сънна
в бездънна гора –
аз тръпна след тебе
и тръпно ме мамят
в мъглите вечерни
две черни пера.*

19. В няколко реда обяснете как тълкувате поетичния израз *две черни пера*.

20. Прочетете стихотворението "Молитва" на Димчо Дебелянов и напишете интерпретативно съчинение или есе на една от следните теми:

Молитвата на влюбения

Молитвата на нежността

Молитва

*Сложи ръка на моите устни,
когато морна да блуждае,
крила душата ти отпусне
и безутешна възроптае;
сложи ръка и запази ме!
Да не надвие скръб безмерна,
и в гняв, и в горест твойто име
с похулни думи да зачерна!*